Školní vzdělávací program

Domova mládeže OU Cvrčovice

Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace

Cvrčovice č. p. 131, 691 23 Cvrčovice

Školní vzdělávací program domova mládeže OU Cvrčovice

Název zařízení:	Domov mládeže OU Cvrčovice, příspěvková organizace
Vypracoval:	Bc. Ivana Buriánková
Schválil:	Mgr. Lenka Matoušová
ŠVP domova mládeže nabývá účinnosti dne:	1. 9. 2026
Číslo jednací	OU-CV-750/2026

Obsah

1. Úvod ... 3
2. Identifikační údaje ... 4
3. Charakteristika domova mládeže ... 5
3.1. Působnost, organizace a základní podmínky ... 5
3.2. Prostorové a materiálně technické podmínky ... 6
3.3. Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví žáků ... 7
3.4. Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců 7
3.5. Charakteristika žáků ... 7
3.6. Charakteristika pedagogického sboru ... 7
3.7. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků, školami a jinými subjekty ... 8
4. Charakteristika vzdělávacího programu ... 9
4.1. Zaměření a podmínky vzdělávání a výchovy na úseku výchovy mimo vyučování ... 9
4.2. Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy ... 10
5. Výchovný program domova mládeže ... 12
5.1. Formy a metody výchovné a vzdělávací strategie ... 13
5.2. Formy výchovné činnosti v domově mládeže: ... 14
5.3. Metody výchovné činnosti ... 15
6. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 15
7. Hodnocení žáků ... 15
8. Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP ... 16
9. Přílohy ... 16

1. Úvod

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) je dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon), § 3 až 5, povinný dokument, který byl vytvořen za společné účasti pedagogických pracovníků domova mládeže a úseku výchovy mimo vyučování.

Je určen:

* vedení školy
* vedení domova mládeže
* vychovatelům domova mládeže a úseku výchovy mimo vyučování
* žákům odborného učiliště
* ostatním pedagogickým a provozním pracovníkům školy
* školské radě
* zákonným zástupcům žáků
* veřejnosti
* vnějším evaluačním orgánům (ČŠI, Jihomoravskému kraji)

ŠVP domova mládeže OU Cvrčovice je vypracován na základě § 7, odstavce 4 školského zákona, vzdělávání podle ŠVP, uvedeného v § 5, odstavci školského zákona.

Přílohou ŠVP domova mládeže a úseku výchovy mimo vyučování je Vnitřní řád domova mládeže OU Cvrčovice a Provozní řád domova mládeže OU Cvrčovice.

2. Identifikační údaje

Název a adresa školy: Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace
Cvrčovice č. p. 131
69123 Cvrčovice

Název: Školní vzdělávací program domova mládeže OU Cvrčovice

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2026

Zřizovatel: Jihomoravský kraj, Brno, Žerotínovo náměstí 3/449, PSČ 601 82

Jméno ředitele školského zařízení: Mgr. Lenka Matoušová

Vedoucí domova mládeže: Bc. Ivana Buriánková

Kontakty pro komunikaci:
Telefon: 519 424 829
E-mail: skola@oucvrcovice.cz
www.oucvrcovice.cz

3. Charakteristika domova mládeže

Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace (dále jen škola), vykonává rovněž činnost domova mládeže. Střední škola poskytující střední odborné vzdělávání, a to i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí ubytování je výchova a vzdělávání, které vedou k plnohodnotnému využívání volného času podporou volnočasových aktivit a zájmového vzdělávání. Konkrétní obsah výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je uveden v ročním plánu úseku výchovy mimo vyučování domova mládeže na příslušný školní rok.

Ubytování:
DM 1 je umístěn ve druhém poschodí hlavní budovy školy, k ubytování slouží 9 dvou až třílůžkových pokojů. DM 2 je umístěn v areálu školy, k ubytování slouží 12 dvoulůžkových pokojů. Celková kapacita je 52 žáků, lůžková kapacita 48 žáků. Rozmístění na pokojích provádějí skupinoví vychovatelé se souhlasem vedoucí domova mládeže. Součástí domova mládeže jsou sociální zařízení, společenské místnosti, pracovny pro vychovatele, kuchyňka, prádelna a sklad prádla.

Stravování:
Celodenní školní stravování je zajištěno ve vlastní školní jídelně v přízemí budovy školy.

Organizace domova mládeže: (§ 3 vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů) Domov mládeže organizuje zejména přípravu na vyučování a nabízí žákům volnočasové aktivity. Základní jednotkou výchovně vzdělávací činnosti v domově mládeže je výchovná skupina. Každou skupinu vede jeden vychovatel. V domově mládeže jsou celkem 3 výchovné skupiny, se kterými pracují 3 vychovatelé, vedoucí domova mládeže a bezpečnostní pracovníci, kteří zajišťují noční služby.

Provoz domova mládeže je zajištěn od neděle (od 18:00 hod.) do pátku (14:30 hod.)

Pedagogická dokumentace
* osobní spis žáka
* přihláška do domova mládeže
* rozhodnutí o přijetí do domova mládeže
* přihláška ke stravování
* deník výchovné skupiny
* záznamy o práci v zájmovém útvaru
* denní záznam
* ŠVP domova mládeže
* roční plán úseku výchovy mimo vyučování
* týdenní a měsíční plán úseku výchovy mimo vyučování
* ostatní písemná dokumentace

3.1. Působnost, organizace a základní podmínky

Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace (dále jen škola), vykonává rovněž činnost domova mládeže: DM 1 v hlavní budově školy a DM 2 v areálu školy.

Ve své činnosti se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákonem č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních v platném znění, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy.

Domov mládeže poskytuje žákům ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost školy a zajišťuje celodenní stravování.

Při umísťování žáka se přihlíží ke vzdálenosti bydliště od místa školy, k dopravní obslužnosti z místa bydliště, k sociálnímu zázemí a zdravotnímu stavu uchazeče, k chování žáka v domově mládeže minulých letech.

Ubytovaní žáci jsou rozděleni do základních výchovných jednotek, výchovných skupin, podle vyhlášky MŠMT č. 108/2005 Sb. Rozdělení žáků do výchovných skupin na školní rok stanovuje vedoucí domova mládeže, rozmístění žáků na pokoje provádějí skupinoví vychovatelé.

3.2. Prostorové a materiálně technické podmínky

Žáci jsou ubytováni ve dvou až třílůžkových pokojích se společným sociálním zařízením. Základní vybavení pokoje pro jednoho žáka: postel s úložným prostorem, lůžkoviny, šatní skříň, komoda, stůl, židle. Žákům se poskytuje ložní prádlo, klíče od pokojů, klíče od šatních skříněk, které jsou umístěny v centrální šatně v suterénu školy. K dispozici mají chladničku, která slouží k uložení potravin, varnou konvici a mikrovlnnou troubu, a to na obou DM.

Celodenní stravování probíhá ve školní jídelně v přízemí školy, dále jsou zde k dispozici prostory pro zájmové kroužky, společenská místnost, studovna s knihovnou, učebna výpočetní techniky, relaxační místnost, posilovna, hřiště a rozlehlý areál školního parku. V budově DM 2 slouží ke společným aktivitám prostorná společenská místnost.

3.3. Hygienické podmínky, bezpečnost a ochrana zdraví žáků

Povinnost domova mládeže zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví vyplývá zejména z ustanovení § 29 školského zákona. Vychovatelé jsou povinni prokazatelně poskytnout žákům informace k zajištění bezpečnosti, ochraně zdraví a o požární ochraně.
V domově mládeže je vždy přihlíženo k základním fyziologickým potřebám žáků, a to i k jejich možným speciálním vzdělávacím potřebám. Při zajištění hygienických podmínek je postupováno podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 160/2024 Sb., O hygienických požadavcích na provoz zařízení a provozoven pro výchovu, vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.

V rámci tohoto právního předpisu poskytuje domov mládeže kromě základních podmínek pro ubytování zejména výměnu ložního prádla (každých 14 dní), úklid pokojů, sociálních zařízení a společných prostor.

Žáci jsou prokazatelně seznámeni s předpisy a opatřeními, vztahujícími se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (a vždy při činnostech kdy je zvýšené riziko poškození zdraví) a s protipožárními opatřeními. Rozšířená pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví jsou konkretizována ve „Vnitřním řádu domova mládeže". Cílem výchovně vzdělávacího působení je žák zodpovědný za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku a schopnostem. Dovednosti a kvality pozitivního zdravého životního stylu jsou nedílnou součástí procesu výchovy a vzdělání.

3.4. Prostorové, materiálně technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

Vychovatelé obou DM mají zázemí ve vychovatelně, kde je k dispozici pracovní stůl, počítač připojený k vnitřní síti a internetu, telefon, úložné prostory ve skříních a komodách, sedací nábytek pro návštěvy, televize pro noční službu, lednice, varná konvice, mikrovlnná trouba a nástěnné informační tabule.

Hygienické zázemí pro vychovatele tvoří samostatné sociální zařízení se sprchou.

Informační systém pro pracovníky školy a domova mládeže je řešen prostřednictvím telefonu, internetu a EduPage.

3.5. Charakteristika žáků

V domově mládeže jsou ubytovaní pouze žáci OU Cvrčovice.

Žáci pocházejí z nejrůznějšího sociokulturního prostředí. Dle skladby přijatých žáků ke vzdělávání, jsou v domově mládeže ubytováni také žáci s různou mírou podpůrných opatření.

Výrazné rozdíly v jejich chápání života způsobuje dále jejich profesní zaměření, společenské vlivy, osobní zájmy, ale především jejich případné speciální vzdělávací potřeby.

3.6. Charakteristika pedagogického sboru

Požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů. Podle zákona má pedagogický pracovník splňovat předpoklady pro výkon funkce podle § 3 a splňovat odbornou kvalifikaci podle § 16.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje podle § 24 zmíněného zákona a vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pracovní doba pedagogických i nepedagogických pracovníků vyhláškou č. 263/2007 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů. Pracovní doba je evidována v rozpisu služeb vychovatelů a měsíčně evidována ve formuláři evidence odpracované pracovní doby.

V domově mládeže pracují 3 vychovatelé, vedoucí domova mládeže, noční služby zajišťují bezpečnostní pracovníci. Na úseku mimo vyučování zajišťují tito pedagogičtí pracovníci výchovu a vzdělávání, organizují pro žáky jednorázové a pravidelné výchovně vzdělávací aktivity, na které jsou vysíláni vedením školy.

Personální podmínky vzdělávání zásadně ovlivňují naplňování ŠVP domova mládeže a výsledky vzdělávání žáků. Kvalitní výchovnou a vzdělávací činnost zajišťují především kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci, proto je řízení lidských zdrojů tak důležité. Vedení školy a domova mládeže klade velký důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ve výchově a vzdělávání se vychovatelé zaměřují na prevenci negativních jevů v chování žáků, úzce spolupracují se školským poradenským pracovištěm. Vychovatelé spolupracují s ostatními pracovníky školy, s institucemi, se zákonnými zástupci žáků a externími spolupracovníky v oblasti výchovného poradenství, psychologické intervence a socioterapie.

3.7. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků, školami a jinými subjekty

Zákonní zástupci nezletilých žáků mají právo na kvalitní služby a informace a plní povinnosti vyplývající ze školského zákona a předpisů. Obdobná práva a povinnosti mají zletilí žáci.

Zákonní zástupci jsou o žácích informováni telefonickým, písemným nebo osobním kontaktem. Dle potřeby jsou zákonným zástupcům žáků podávány informace k chodu domova mládeže, režimu dne a jsou seznámeni s dalšími náležitostmi spojenými s pobytem. V případě výskytu závažných problémů probíhá osobní jednání se zákonnými zástupci žáků, případně také za účasti třídního učitele, výchovného poradce nebo ředitelství školy.

Ve vztahu ke škole vystupuje domov mládeže jako partner podílející se na výchově a vzdělávání žáků jako autonomní subjekt, který formuluje a realizuje vlastní výchovné cíle v návaznosti na výchovně vzdělávací činnost školy. Školu informuje o podstatných otázkách vzdělávání a výchovy žáků a účinně s ní denně komunikuje dle aktuální situace. Vychovatel úzce spolupracuje s třídními učiteli, učiteli teoretických předmětů i odborného výcviku, výchovným poradcem a metodikem prevence sociálně patologických jevů. Samozřejmostí je každodenní vzájemná informovanost pedagogů vzhledem k domácí přípravě žáků na vyučování, která probíhá prostřednictvím EduPage.

Dalšími subjekty, s nimiž domov mládeže spolupracuje, v oblasti mimoškolní výchovy jsou různá kulturní, sportovní, školská, sociální a výchovná zařízení, dále to jsou instituce ochrany a péče o mládež poskytující psychologické, psychiatrické a lékařské služby, případně Policie ČR.

4. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program domova mládeže je definován v § 5 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů. Školní vzdělávací program domova mládeže vychází ze zásad a cílů vzdělávání, stanovených § 2 Školského zákona. Účel domova mládeže je definován v § 2 vyhlášky MŠMT č.108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

4.1. Zaměření a podmínky vzdělávání a výchovy na domově mládeže

Principy a cíle vzdělávání a výchovy

* rovný a nediskriminační přístup ke vzdělání a výchově
* zohlednění vzdělávacích potřeb žáka daných jeho osobností, zdravotním stavem
* individuální přístup k žákům dle možných podpůrných opatření
* vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost všech účastníků výchovy a vzdělávání
* svobodné šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli vzdělávání a výchovy
* zdokonalování procesu vzdělávání a výchovy na základě výsledků dosažených ve vědě, výzkumu a vývoji a co nejširšího uplatňování účinných moderních pedagogických přístupů a metod
* hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem k dosahování cílů vzdělávání stanovených zákony a vzdělávacími programy
* vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělání

Priority vzdělávání a výchovy – profilace domova mládeže

Vychovatelé svým působením rozvíjejí osobnost žáka, poskytují mu náměty pro vhodné naplňování volného času vedením kroužků nebo vhodnou nabídkou společenských, kulturních a sportovních akcí. K tomu volí prostředky, formy a metody:

* zdravý životní styl, včetně stravování, v souladu s principy ŠPZ
* relaxace, obnova sil, upevňování zdraví
* činnosti, změna sociálního prostředí
* život v souladu s přírodou, pozitivní klima
* výchovně vzdělávací, sebevzdělávací
* aktivita, příprava a realizace jednorázových akcí
* prezentace, společenské uplatnění

Předpoklady a prostředky pro realizaci priorit výchovně vzdělávací činnosti

Realizace průřezových témat ve vzdělávání a výchově napomáhají rozvíjet osobnost žáka, prochází napříč oblastmi vzdělávání a výchovy s cílem dosáhnout klíčových kompetencí žáka:

* sociální a osobnostní výchova
* výchova demokratického občana

* multikulturní výchova
* environmentální výchova
* mediální výchova

Vytváření a působení přirozeného pozitivního psychosociálního prostředí, na čemž se podílejí všichni účastníci výchovy a vzdělávání v době mimo vyučování:
* navození kladných pocitů, dobrovolnost, aktivita, samostatnost
* u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zvýšený dohled, kontrola, pomoc se začleněním do kolektivu, s přípravou do výuky
* motivace, sebepoznávání, seberealizace
* pestrost, různorodost zájmů, rozvoj individuálních i skupinových zájmů
* relaxační zaměření zájmové činnosti

Žák jako ústřední postava vzdělávání a výchovy – primární podmínky podporující toto postavení:
* uplatnění základních práv vyplývajících ze školského zákona (561/2004 Sb.) a z Úmluvy o právech dítěte, zejména právo na respektování osobnosti žáka, jeho fyzické, psychické a mentální zralosti, právo na volný čas
* jednotné výchovné působení za žáka, založené na spolupráci, partnerství, komunikaci, respektu k osobnosti a potřebám žáka
* vyvážené uplatňování práv a povinností
* právo vlastního rozhodnutí žáka, odpovídající jeho zralosti a podmínkám domova mládeže s podporou vychovatele
* podíl žáka na organizaci a činnosti zařízení
* převzetí plné odpovědnosti zletilého žáka za své jednání a chování
* sebehodnocení žáka
* objektivní hodnocení činnosti žáka skupinovým vychovatelem

Cílevědomost při vytváření výchovných skupin jako prostředku k realizaci kompetencí žáka a pohody v pobytu domova mládeže:
* složení výchovných skupin dle možného počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
* možnost přestupu do jiné výchovné skupiny
* dle možnosti stabilizace vychovatelů u výchovných skupin v následujících letech

4.2. Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují cíle, postupy metody a formy práce. Ve výchově mimo vyučování není závazným cílem pedagogického procesu klíčové kompetence naplnit, pouze je posilovat a rozvíjet.

Kompetence k učení a sebevzdělávání

Žák:
* má svůj efektivní styl a režim učení
* odhadne své schopnosti a řídí své vlastní učení
* dokáže vyhledávat informace, umí je zpracovat a použít
* snaží se v rámci svých schopností rozšiřovat své vědomosti a dovednosti
* motivuje sebe i ostatní, zná smysl svého učení
* neustupuje před neúspěchem

Vychovatel:
* pracuje se žákem individuálně dle rozsahu jeho případný speciálních vzdělávacích potřeb
* podporuje žáka, pomáhá mu hledat vlastní způsob přípravy na výuku
* vhodně žáka motivuje, zadává mu pouze přiměřené úkoly
* pomáhá mu zvládat případný neúspěch
* komunikuje se školou a zákonnými zástupci žáka

Kompetence sociální a personální:

Žák:
* je zodpovědný za své chování
* je jedinečná osobnost, avšak dokáže pracovat v týmu
* s ohledem na své schopnosti dovede stanovit své cíle
* orientuje se v prostředí, ve kterém žije
* uplatňuje základní návyky společenského chování

Vychovatel:
* pomáhá žákovi najít své místo mezi vrstevníky v domově mládeže
* posiluje v něm dle možností jeho silné stránky
* pomáhá mu při řešení složitějších situací, případně konfliktů

Kompetence komunikativní

Žák:
* komunikuje s druhými lidmi, rozumí sdělením a informacím dle svých schopností
* vyjadřuje se jasně a srozumitelně, přiměřeně svému případnému postižení
* využívá běžné informační a komunikační prostředky
* prezentuje se, dle svých schopností, svým vystupováním na veřejnosti

Vychovatel:
* dokáže s žákem komunikovat
* vede ho ke správnému vyjadřování, vedení dialogu
* dává mu prostor pro svobodné vyjádření jeho názorů

Kompetence k řešení problému

Žák:
* rozpozná a pochopí problém, provede rozbor a snaží se navrhnout řešení
* snaží se správně problém diagnostikovat, pružně reaguje na jeho vyřešení i na nové situace, které se v průběhu objeví
* snaží se argumentovat, srovnat a třídit
* přijímá jiné varianty řešení problému

Vychovatel:
* učí žáka řešit různé problémové situace
* nabízí mu různé postupy řešení
* motivuje ho vhodně k aktivnímu řešení problémů
* podporuje jeho snahu a nápady, upozorňuje na nevhodné řešení

Kompetence k volnému času
Žák:
* má své priority v organizaci volného času
* uplatňuje zásady zdravého životního stylu
* odolává sociálně patologickým jevům
* vytváří si návyky účelného naplňování volného času
* zapojuje se do volnočasových aktivit domova mládeže
* chápe, že psychická a fyzická aktivita vede k rozvoji jeho osobnosti

Vychovatel:
* vede žáka ke smysluplnému využití volného času
* motivuje žáka k aktivitě, ke zdravému životnímu stylu
* vede ho ke tvořivosti, k získávání nových dovedností
* využívá nové prvky a přitažlivé formy výchovy
* modernizuje obsah zájmové činnosti pro žáky

Kompetence občanské
Žák:
* chová se zodpovědně, svým chováním neohrožuje sebe ani ostatní
* je otevřený, vstřícný, tolerantní, respektuje kultury jiných etnik
* zdravě prosazuje své názory, uznává potřeby ostatních
* orientuje se v aktuální politické situaci ve společnosti
* respektuje zásady trvale udržitelného rozvoje

Vychovatel:
* vede žáky k dodržování pravidel slušného chování, hodnot vytvořených člověkem a ochrany životního prostředí
* svým jednáním vytváří na domově mládeže demokratickou atmosféru
* nezneužívá přirozenou autoritu své osoby
* respektuje názory žáků, vede je k diskusi
* rozvíjí u žáků toleranci, empatii, učí je obhajovat lidská práva a svobody

5. Výchovný program domova mládeže

Výchovný program
* vymezuje kompetence, jakých má žák dosáhnout
* stanovuje výchovné cíle pro vychovatele
* stanovuje postupy, formy a metody
* respektuje osobnostní zvláštnosti žáků, případná doporučená podpůrná opatření
* je otevřeným programem, který vychovatel dotváří podle svých schopností a dovedností dle individuálních potřeb a schopností žáků
* je podkladem pro plánování výchovné činnosti vychovatele a výchovné skupiny pro daný školní rok

* plán akcí je rozpracován do měsíčních plánů činnosti výchovné skupiny za nezbytné spolupráce všech vychovatelů, kromě pravidelných činností jsou v každém měsíci plánované jednorázové akce

Podle věkových zvláštností žáků je výchovný program členěn do dvou etap:
1. etapa: žáci prvních ročníků
V této etapě se usiluje o adaptaci na pobyt v DM a na nové podmínky středoškolského studia. Rozhodující význam má úroveň spolupráce s rodiči.
* zvládnutí odloučení od rodiny – utváření vztahů v „náhradním rodinném prostředí“, potlačování a odstraňování stresujících faktorů spojených se zásadní změnou prostředí a životních zvyklostí (vztah k vychovateli, odpovědnost při plnění povinností, péče o majetek)
* postupné uznání důležitosti a nutnosti zásad života ve společném domově (BOZP, PO, respektování spolubydlících)
* poznání, obohacování a rozvíjení svých schopností, vědomostí a dovedností

2. etapa: žáci vyšších ročníků
V této etapě směřuje výchovné úsilí vychovatelů k přípravě žáků a studentů na svět dospělých, sociální komunikaci, kooperaci a orientaci v oblasti samostatného rozhodování o vlastním životě.
* konkrétní sociální dovednosti a návyky - orientace v oblastech světa dospělých (pracovněprávní povědomí, sexuální, předmanželská a rodinná výchova, orientace v oblasti negativních sociálně patologických jevech)
* psychologická a etická připravenost na svět dospělých, stabilizace pozitivních zájmů, motivací, hodnot a životního stylu
* upevnění návyků sebevzdělávání vedoucí k potřebě dalšího vzdělávání, udržení zájmu o studium, úspěšné absolvování školy, připravenost k výkonu profese

5.1. Formy a metody výchovné a vzdělávací strategie

Výchovná práce v domově mládeže se podstatně liší od vzdělávání ve škole. Má svá specifika a úskalí a proto je třeba vycházet zejména z požadavků pedagogiky volného času, z výchovných a vzdělávacích strategií pro domovy mládeže. Tyto výchovně vzdělávací strategie vychází z obecně pedagogických zásad:

Požadavek přiměřenosti
* plánované aktivity musí být přiměřené věku, schopnostem, možnostem a zdravotního stavu každého jedince

Požadavek dobrovolnosti
* žák se může a nemusí zúčastnit plánovaných volnočasových aktivit

Požadavek zajímavosti
* vychovatel žáky vhodně motivuje a snaží se, aby byly akce pro žáka atraktivní, stává se průvodcem žáka po zájmových činnostech

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času
* vychovatel má povinnost volný čas ovlivňovat formou nabídky a motivace
* snaží se zabránit vzniku závislosti na internetu nebo počítačových hrách na úkor ostatních nabízených aktivit

Požadavek vyzdvihování kladných rysů osobnosti

* vychovatel má povinnost žáka chválit, vyzdvihovat a hodnotit žáky vzhledem k jejich možnostem, či zdravotnímu stavu
* pokud je žák pokárán, musí přesně vědět za co

Požadavek citovosti a citlivosti

* zájmové aktivity by měly přinášet pozitivní citové emoce
* hodnocení činnosti žáků by mělo být citlivé s ohledem na jejich osobnost

Požadavek aktivity

* vychovatel volí aktivity tak, aby se mohli uplatnit všichni žáci, aby byli přiměřeně úspěšní

Požadavek prostoru k seberealizaci

* pedagog dbá na to, a aby se žák v dané činnosti mohl realizovat a měl pocit úspěšnosti

Požadavek otevřeného přístupu

* pedagog podporuje proces vzájemného soužití mezi žáky v atmosféře tolerance a porozumění
* respektuje právo jednotlivců na důstojnost, sebeurčení, soukromí a bezpečí

Základním prostředkem výchovné činnosti je zážitek (prožitek) žáků, který obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Důležité je i **pozitivní klima,** kultura a atmosféra domova mládeže, v souladu se zásadami programu **„Škola podporující zdraví“**.

5.2. Formy výchovné činnosti v domově mládeže:

* průběžné neformální působení vychovatele
* plánování a příprava výchovné činnosti a aktivity
* kolektivní působení
* individuální působení
* individuální pohovory
* pravidelné aktivity - studijní klid, příprava na vyučování, osobní volno, relaxace, práce v zájmových útvarech
* příležitostné aktivity - jednorázové akce, besedy, turnaje, soutěže, kvízy, výlety, kulturní památky, poznávání regionu, nácvik kulturních vystoupení žáků, prezentace na akcích školy pro veřejnost, návštěva kulturních institucí, divadelní, filmová představení, koncerty
* spontánní aktivity - sport, turistika, relaxace v přírodním prostředí školního parku, návštěva knihovny, internet

5.3. Metody výchovné činnosti

* motivace a aktivizace žáků
* rozhovor, řízený rozhovor
* přednáška, beseda
* diskuze, řízená diskuze
* trénink dovednosti
* modelové situace
* případová studie
* brainstorming
* vzdělávací cykly
* testy
* dotazníky
* ankety
* monitorování sociálního klimatu
* monitorování a hodnocení výsledků vzdělávání

Hlavní výchovnou a vzdělávací strategií v domově mládeže je akceptování pedagogiky volného času. Vychovatel zodpovídá za vytvoření příznivého klimatu v domově mládeže i ve své výchovné skupině. Přebírá zodpovědnost za prevenci rizikových projevů chování svěřených žáků a za všestrannou podporu žáků k učení.

6. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělání a výchova žáků s podpůrnými opatřeními se uskutečňuje dle doporučení ŠPZ. Podmínky jsou upravovány vždy individuálně podle stupně podpůrných opatření žáků. Při začleňování do výchovného procesu je věnována pozornost podpoře a úspěšnosti vzdělávání žáků primárně prostřednictvím diferencovaného a individualizovaného pedagogického přístupu. Žákům je ze strany vychovatelů i ostatních zaměstnanců věnována soustavně maximální pozornost. Vychovatel spolupracuje s učiteli, třídním učitelem a výchovnou poradkyní. Ve všech těchto případech je věnována zvýšená pozornost prevenci rizikového chování žáků, a to formou nabídky volnočasových aktivit a motivací k nim.

7. Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků

Výstupy hodnocení:

* hodnocení plánů činnosti výchovné skupiny provádí vychovatel pravidelně jedenkrát za měsíc, vždy po uplynutí příslušného měsíce
* průběžné hodnocení žáků provádí čtvrtletně skupinový vychovatel, hodnocení je součástí pedagogické dokumentace osobního spisu žáka
* hodnocení činnosti domova mládeže podle ŠVP je prováděno pravidelně jedenkrát ročně, vždy v závěru uplynulého školního roku

* ústní informace zákonným zástupcům žáků podává vychovatel v rámci třídních schůzek, individuálně vždy když to aktuální situace vyžaduje, informace obsahují hodnocení studijních výsledků, úroveň adaptace na domově mládeže, způsob využití volného času, chování v krizových situacích, problémové chování žáka, formy uspokojování základních životních potřeb, individuální denní režim, zapojování do akcí domova mládeže

Cíle hodnocení:
podpora pozitivních stránek osobnosti žáka
* výchovné využití výsledků hodnocení
* získání diagnostických informací pro souhrnné hodnocení

Zásady hodnocení:
* dialog mezi vychovatelem a žákem
* prostor pro sebehodnocení žáka
* otevřenost a objektivnost
* spolupráce se školou a zákonnými zástupci žáka

Kritéria hodnocení
* míra dosažení kompetencí žáka s ohledem k jeho osobnostním předpokladům, případně ke speciálním vzdělávacím potřebám
* chování žáka v komunitě domova mládeže a jeho zapojení do mimoškolních aktivit

8. Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP

Spolupráce domova mládeže a úseku mimo vyučování se sociálními partnery a rozvíjení partnerských vztahů:
* spolupráce se školskou radou
* spolupráce s organizacemi a spolky obce Cvrčovice
* spolupráce se Základní uměleckou školou Pohořelice
* spolupráce s Městskou knihovnou Pohořelice
* spolupráce s Kulturním a informačním centrem Pohořelice
* spolupráce s dalšími subjekty dle nabídky a aktuálních potřeb domova mládeže

9. Přílohy

* Vnitřní řád domova mládeže
* Provozní řád domova mládeže

Ve Cvrčovicích dne 31. 8. 2026

Mgr. Lenka Matoušová
ředitelka školy